75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 158. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 28-го СЕРПНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, AUGUST 28, 1968 No. 158. VOL. LXXV

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 27-го серпня 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПІДПИСАВ НОВИЙ закон про будову автострад, кажучи, що добрі сторінки в цьому законі переважають його недомагання. Новий закон поширює сітку міжстейтових автострад на 1.500 миль та додає ще два роки на побудову шляхів коштом $ 12.3 більйона. Президент критикує схвалений Конґресом закон, тому, що він не має окремих фондів на прикрасу автострад та не вимагає очистити шляхи від негарних реклям, які шкодять красі краєвидів. Новий закон збільшив число нових автострад, але не вивчив докладно цієї проблеми у зв'язку з дальшою розбудовою шляхів після 1974-го року.

РАДА ФЕДЕРАЛЬНОГО ГІПОТЕЧНОГО БАНКУ звітує, що в місяці липні ц. р. значно збільшилися відсотки від позичок на купно і на будову домів. Позички на фінансування нових домів збільшилися до 7.18 відсотка, а старих домів до 7.24 відсотка. При купні домів зараховують відсотки у висоті 7.10, в червні ц. р. вони становили 6.97, а в липні 1967 — 6.3. Колиж дорахувати до цих основних відсотків ще додаткові оплати, то все фінансування в липні ц. р. досягає 7.24 відсотка, в червні ц. р. — 7.12, а в липні 1967-го року — 6.41. В деяких районах відсотки від морґеджів ще вищі, в Маямі на Флориді вони виносять тепер — 7.78.

МІЛДРЕТ ДОББС І ЇЇ ЧОЛОВІК ГЕРБЕРТ заскаржили фармацевтичну фірму, лікаря та власника аптеки, в якому купували пігулки на контролю народин, і домагаються відшкодування в сумі $ 770,000, бо ці пігулки дуже пошкодили очі пані Доббс, яка на одно око вже майже сліпа. Фармацевтична фірма в Панамській Республіці („Синтекс Корпорейшен,") лікар д-р Доналд В. Гоббс в Дітройті, а аптекар — це Фред Л. Кук в містечку Редфорд під Дітройтом. Лікарі стверджували шкідливість подібних пігулок і в інших численних випадках.

В ЦЬОМУ ФІНАНСОВОМУ РОЦІ ЗМЕНШИТЬСЯ число американських студентів, які студіюють шляхом виміни в чужих европейських державах, бо Конґрес зменшив видатки для Бюра Освітніх і Культурних Справ, яке займається виміною студентів і вчителів та науковців. У фінансовому році, який закінчився 30-го червня ц. р., Конґрес признав був $ 44 мільйони, а на фінансовий рік 1969 тільки $ 31 мільйон. Зменшені й інші фонди на цю ціль. В 1968 році 2,270 американців їздили за кордон на студії, в 1969 році це число зменшиться до 700.

У СВІТІ

ЧЕСЬКИЙ КОМПОЗИТОР-ДИРИҐЕНТ РАФАЕЛЬ КУБЕЛІК організує міжнароний бойкот всіх комуністичних держав, які перевели збройну аґресію проти Чехо-Словаччини. Під відповідну заяву він дістав уже підписи від скрипалів Єгуді Менухіна й Натана Мільштайна, від піяністів Артура Рубінштайна й Клявдіо Арро, від дириґента Отто Клемперера і багатьох інших музик з міжнародним іменем.

СОВЄТСЬКИЙ АМБАСАДОР В БУКАРЕШТІ А. В. БАСОВ ЗГОЛОСИВСЯ до румунського президента Ніколая Чеушеску й мав з ним довгу розмову негайно після повороту Чеушеску з наради з юґославським президентом Тіто в прикордонному містечку наприкінці минулого тижня. Басов переконував Чеушеску, щоб Румунія не анґажувалась надто яскраво по стороні лібералів Чехо-Словаччини, але — за твердженням газет — Чеушеску стоїть на принциповому становищі, що одна комуністична держава не має права втручатися до внутрішніх справ другої комуністичної країни.

БРИТІЙСЬКИЙ ПАЦИФІСТ БЕРТРАНД РАССЕЛ ПРИЄДНАВСЯ також до голосів, що засуджують Совєтський Союз за його аґресію проти Чехо-Словаччини. 96-літній Рассел завжди був комунофілом. Він арґументує тепер, що вмарш совєтських військ до ЧСР „тільки скріпить реакційні сили в Европі й у всьому світі". Рассел перестерігав ще в липні московських правителів проти задуму інтервенції в ЧСР, але — очевидно — большевики признають Расселеві тільки тоді рацію, коли той ласться проти президента Джансона.

МІСТЕЧКО ДУК ЛЯП У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ БУЛО наприкінці минулого тижня предметом наскоку сильного з'єднання північно-в'єтнамського й в'єтконґського війська. Зокрема курінь — коло 500 вояків — реґулярної північно-американської армії заатакував збройний табір за три милі від містечка. Табір боронили 300 „монтаньярів", себто ґірського протикомуністичного племени, і 13 американців. Наспіла відсіч врятувала табір і містечко з його 7.000 мешканців.

НАД ШОСТОЮ ФЛЬОТОЮ НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРІ ПЕРЕЛІТАЮТЬ раз-у-раз совєтські літаки ТУ-16. Формально — це єгипетські літаки, бо ціле єгипетське летунство постало з совєтських достав. Совєти використовують залежність єгипетських збройних сил від совєтських „дорадників" і ведуть єгипетськими літаками постійно шпигунську роботу.

„ЧЕРЕМОШ" З МІННЕАПОЛІСУ ТАНЦЮВАТИМЕ НА СОЮЗІВЦІ ЦІЄЇ СУБОТИ

Союзівка, Керґонксон. Під час цього довгого кінця тижня, що включає — крім суботи і неділі — також Свято Праці в понеділок, 2-го вересня, ця оселя Українського Народного Союзу стоятиме, як і кожного року, під знаком молоді, що змагатиметься в тенісі, плаванні та інших ділянках спорту. Спортову — можна б сказати — молодечу панораму Союзівки цього кінця тижня доповнюватиме така ж молодеча мистецька панорама: танцювальний гурток „Черемош" Юного ОУМА ім. Гетьмана Івана Мазепи з Міннеаполісу під музичним керівництвом Євгена Карп'яка і мистецьким керівництвом Мирона Дудинського, буде головною атракцією мистецької програми в суботу, 31-го серпня. На фото: ґрупа дівчат танцювального гуртка „Черемош" виконують танок.

ДЕМОКРАТИЧНА КОНВЕНЦІЯ В ШИКАҐО ПОЧАЛАСЯ СУПЕРЕЧНОСТЯМИ В СПРАВІ ПЛЯТФОРМИ І КАНДИДАТІВ

Комісія Плятформи схвалює політику Уряду у В'єтнамі; президент Джансон і сенатор Едвард Кеннеді відмовляються від кандидатури

Будинок Міжнародного Амфітеатру в Шикаґо, в якому відбувається Демократична Крайова Конвенція.

Шикаґо, Іллиной. — В першому дні Демократичної Конвенції працювали далі різні комісії, які не вспіли підготовити резолюції для пленуму. Мандатна Комісія має багато клопоту з тим, яких делеґатів визнати за леґальних представників деяких стейтів.

Комісія Виборчої Плятформи проти угодівської капітуляції

З трудом вдалося Комісії Виборчої Плятформи схвалити проєкт резолюції в справі війни у В'єтнамі. Ця 110-членна Комісія відкинула пропозицію сенатора Г. Юджіна МекКарті та Джорджа МекҐоверна, щоб ЗСА негайно припинили бомбардування у В'єтнамі та щоб до нового уряду в Південному В'єтнамі належали і представники так званого Визвольного Фронту, це значить комуністів. У виборчій плятформі в проєкті про В'єтнам пишеться, що „ми відкидаємо неприйнятний для нас плян однобічного забрання американського війська, бо це сприяло б аґресії та підривній акції комуністів. Ми ніколи не вимагали, ані не вимагаємо, щоб комуністи піддалися нам беззастережно". Ліберальні прихильники сенатора МекКарті мають вести боротьбу за цей пункт виборчої плятформи на пленумі Конвенції. У схваленій Комісією плятформі говориться про те, що з В'єтнаму мали б відійти всі чужі війська, та що новий уряд для Південного В'єтнаму мав би бути вибраний на демократичній основі.

Сенатор Кеннеді не кандидує

Прихильники родини Кеннеді хочуть зголосити кандидатуру массачусетського сенат. Едварда М. Кеннеді. Його мав зголосити як кандидата член огайської делеґації Майкел В. ДіСаль, який в 1960-му році підтримував кандидатуру Джана Ф. Кеннеді проти Ричарда М. Ніксона. Але сенатор Едвард Кеннеді просив його телефонічно, щоб не зголошував його кандидатури, бо він рішуче не кандидує. Та прихильники Кеннеді заявляють, що хтось інший може зголосити кандидатуру массачусетського сенатора. Також президент Джансон ще раз заявив своїм прихильникам, що він не кандидує на жодне урядове становище, хіба що тільки на крісло-гойдалку. Ще не знати, коли Джансон завітає на Конвенцію. 27-го серпня він відзначає 60-річчя з дня своїх народин, і можливо, що з цього приводу він може полетіти до Шикаґо. Каліфорнійська делеґація підтримує сенатора Кеннеді і напевно зголосить його кандидатуру в середу.

Головний промовець закликає до єдности

В першому дні Конвенції головним промовцем був сенатор із Гаваїв Деніел Інові, який був і тимчасовим головою. Він казав, що Америка мусить відновити віру у свою велич та одночасно відкинути ненависть та боязливість, щоб можна було перемогти ту кризу духа, що її переживає людство. 43-річний промовець згадував ті успіхи, що їх мала Демократична Партія в останньому часі. Та він не попав в пусту реторику і не вихваляв партію, яка розбита на різні групи, бо є в ній такі члени, які протестують для самого протесту. Він пригадав, що у Вашинґтоні треба було більше війська для поборення вуличних заворушень, як для оборони Кі Сану у В'єтнамі. Він сказав, що Мойсей, Христос і Будда вчать про те, що війна є неморальна, але війну у В'єтнамі не можна закінчити капітуляцією, як дехто проєктує, ані повною військовою перемогою. Гавайський сенатор виступав проти насильних заворушень в цій країні, хоч право на мирний протест має кожний громадянин в цій країні. У вівторок, 27-го серпня, в другому дні Конвенції промовлятиме Бетті Форнесс і конґресмен Карл Алберт з Оклагами — постійний голова Конвенції. Голови комісій здаватимуть звіти: губернатор Ричард Гюз з Ню Джерзі (Мандатна Комісія), губернатор Семюел Шапіро з Іллиной (Реґулямінова Комісія) і конґресмен Гейл Боґґс — Резолюційна Комісія і Комісія Плятформи.

Програма в першому дні Конвенції

Перший день Конвенції, 26-го серпня, мав таку програму: Відкрив Конвенцію голова Крайового Демократичного Комітету Джан М. Бейлі. Державний гимн відспівала Арета Френклін, після чого привітальну промову виголосили: посадник Шикаґа Ричард Дж. Дейлі та губернатор Семюел Шапіро. Після того промовляли Бейлі, секретар Мешканевого і Міського Департаменту Роберт С. Вівер і Кетрін Піден — кандидатка на сенаторку з Кентаки. Сенатор з Індіяни Бирч Бей представив головного промовця, яким був сенатор із Гаваїв Інов'ї, — тимчасовий голова Конвенції. Губернатор стейту Іллиной Шапіро звітував як голова Реґулямінової Комісії.

Українська Центральна Репрезентація в Арґентині відбула наради

Буенос Айрес. — Як ніколи дотепер, Головна Рада Української Центральної Репрезентації в Арґентині гостро зареаґувала на незадовільний хід збірки фондів для встановлення пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі. На сесії 28 липня, заслухавши листа проф. Євгена Онацького — колишнього голови УЦР та члена УВАН і НТШ, та обговоривши проблему, учасники винесли постанову, що не може бути в Арґентині ні однієї української людини, яка не пожертвувала б у міру спроможности на пам'ятник Т. Шевченкові, „який піднесе престиж не тільки української спільноти в Арґентині, але всього нашого народу". На сесії було створено окрему Комісію з членів УЦРади, яка буде стежити за виконанням постанови на місцях. У другому пункті тієї постанови зазначено: „Українців, які не сповнять свого національного обов'язку супроти найбільшого сина нашого народу, уважати негідними бути членами нашої організованої спільноти". Із звітів виходило, що дотепер на пам'ятник Кобзареві в Арґентині складають пожертви або найбільш активні й визначні діячі української спільноти в тій країні, або ж не відомі люди, переважно убогі селяни з далеких колоній. Основний масив української еміґрації в Арґентині ще не включивсь у збірку фондів. До нині з-поза Арґентини надійшла також відносно невелика кількість пожертв від українців з Америки і Канади, хоча відомо, що жодною мірою не можна порівняти середньої стопи життя українців в Північній Америці з життям українців у Арґентині та ін. країнах Південної Америки. На тій же сесії вирішено організовано й масово привітати Кардинала Йосифа Сліпого, який прибуде до Арґентини, а також взяти під протекторат УЦРепрезентації важливе видання Українського Інформативно - Видавничого Інституту, УІВІ, еспанською мовою „Україна під окупацією СССР", про яке інформував голова УІВІ ред. Юліян Середяк.

СЬОМИЙ СВІТОВИЙ КОНҐРЕС МІЖНАРОДНОЇ РАДИ ХРИСТИЯНСЬКИХ ЦЕРКОВ СХВАЛИВ РЕЗОЛЮЦІЮ В СПРАВІ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Президент і віце-президент Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков на відвідинах в УНС і „Свободі" Сидять (зліва): віце-президент Об'єднання пастор Ярослав Папроцький, ред. А. Драган, заступник гол. предсідника УНС Володимир Сохан, президент Об'єднання пастор Олександер Гарбузюк, гол. касир УНС Петро Пуцило та гол. радний Степан Гавриш. Головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір в день цих відвідин був на Демократичній Конвенції в Шикаґо, а гол. секретар д-р Ярослав Падох на вакаційній відпустці

Джерзі Сиві. — В поворотній дорозі з Кейп Мей, Н. Дж., де в днях 14 до 25 серпня ц. р. відбувався сьомий Світовий Конґрес Міжнародної Ради Християнських Церков, головну канцелярію УНСоюзу та редакцію „Свободи" відвідали провідники делеґації Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков — його президент пастор Олекса Р. Гарбузюк та віце - президент пастор Ярослав Папроцький. Вони поінформували членів Гол. Уряду і редакції про велике досягнення цієї делеґації, що ним було схвалення названим Конґресом запропонованої українською делеґацією резолюції в справі поневолених націй поза залізною куртиною. В резолюції ствердженo, що Україна й інші поневолені нації позбавлені національної, релігійної й особистої свободи в умовах поневолення комуністичним імперіялізмом, виявом якого є остання брутальна аґресія на Чехо-Словаччину. За кінчується резолюція заявою, що „сьомий Світовий Конґрес Міжнародної Ради Християнських Церков виразно солідаризується з усіма переслідуваними християнами під комуністичною владою і підтримує гарячий заклик Української Євангельсько-Баптистської Конвенції до всього християнського світу молитися і працювати для звільнення всіх народів від комуністичної тиранії. В окремій резолюції учасники згаданого Конґресу засудили совєтську інвазію на Чехо-Словаччину, стверджуючи, що вона є доказом безпідставности міту про „мирну коекзистенцію" з совєтським комунізмом.

Була прийнята резолюція в справі поневолених націй в четвер 22 серпня ц. р. увечері, після доповіді пастора О. Гарбузюка п.н. „Комуністична Україна", в якій він дав для понад 3.000 учасників Конґресу основну й вичерпну інформацію про Україну, її народ і визвольні змагання, виступаючи зокрема рішуче, проти порівнювання деякими американцями України з Тексасом чи іншими стейтами ЗСА. В другій частині доповіді пастор О. Гарбузюк поінформував про релігійну активність українських баптистів в Совєтському Союзі, зокрема в Україні, де євангельська-баптистська Церква має міль-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПОВОРОТ СВОБОДИ І ДУБЧЕКА ДО ПРАГИ ВКАЗУЄ НА КОМПРОМІСОВЕ ДОМОВЛЕННЯ В МОСКВІ

За всіма познаками — у Москві прийшло до компромісу між кремлівськими правителями і представниками Чехословаччини, дармащо ще не проголошено його в жодному офіційному комунікаті.

Свобода і Дубчек у Празі

Чехословацький президент Людвік Свобода і перший Александер Дубчек вернулися вже до Праги: Свобода полетів був в минулу п'ятницю до Москви з цілою делеґацією, а Дубчека, прем'єра Ольдріха Черніка й Йозефа Смрковського, що їх большевики раніше арештували були й вивезли до Москви, — большевики привели також на ті наради. Ті наради в Москві, які були передбачені на кілька годин, продовжувались на чотири дні. В міжчасі всі керівні чехословацькі установи вислали до президента Свободи в Москві турботливого листа, з проханням, щоб він перервав наради і вернувся до Праги та перевірив внутрішню ситуацію в ЧСР, але вони дістали відповідь, що Свобода і його колеги цілком здають собі справу з дійсної ситуації і мусять залишитись для переговорів у всіх найважливіших справах.

Основні постанови компромісу

За газетними повідомленнями, які ще не знайшли свого потвердження в офіційному комунікаті, головні постанови компромісу такі: Чеський уряд з прем'єром Ольдріхом Черніком і президія чеської компартії з першим Дубчеком залишаються при владі. Залишається всилі договорення, що його чехи й москалі осягнули недавно в Черні й Братиславі. Совєти буцім-то зобов'язалися ступнево відкликувати свої війська з Чехословаччини, при чому той процес має тривати від двох тижнів до двох місяців. Неясно сказано в первісних повідомленнях, чи чеські лідери погодились на постійне стаціонування певного, згори устійненого континґенту совєтських військ в прикордонній смузі біля кордону з Західньою Німеччиною. Москалі буцім-то погодились, щоб визнати 14-ий конґрес чеської компартії, переведений конспіративно вже за окупації в Чехословаччині, за леґальний, але в складі 160-членного Центрального Комітету й 24-членної партійної Президії мають перевести зміну в тому напрямку, щоб прийняти туди також видатних прихильників консервативної лінії, себто колишніх співробітників Антоніна Новотного з часів „сталінської доби" в ЧСР. Найбільшою поступкою збоку чеського проводу є згода на привернення цензури друкованого слова. За твердженням деяких західніх кореспондентів з Москви — тієї цензури не привернуть окремим законом, який автоматично уневажнив би закон з минулого березня про скасування цензури. —

(Закінчення на стор. 3-ій)

УНРада, УККА й КУК засуджують аґресію Москви на Чехо-Словаччину

Мюнхен (У.І.Б.) — В четвер 22-го серпня тут відбулася надзвичайна нарада присутніх у Мюнхені членів Президії УНРади, членів Виконавчого Органу й членів УНРади, скликана президентом УНРеспубліки М. Лівицьким у порозумінню з головою УНРади Я. Маковецьким. Розглянувши ситуацію, витворену в Чехо-Словаччині наслідком окупації її території військами 5-ти держав Варшавського Пакту, УНРада схвалила резолюцію, в якій:

Засуджує нічим неоправдану збройну інтервенцію в Чехо-Словаччині і потоптання її національно - державної суверенности.

Висловлює глибоке співчуття народам Чехо-Словаччини, що стали жертвами повновної аґресії, приготованої і здійсненої проводом комуністичної партії Совєтського Союзу.

Заявляє, що не тільки все українське громадянство у вільному світі, але й український народ на батьківщині, який під поліційно - терористичним режимом совєтської окупації впродовж 50-ти років не має можливости свобідно висловлюватися, солідаризуються з народами Чехо-Словаччини й беззастережно засуджують злочинну акцію російсько - совєтського імперіялізму.

Домагається, щоб провідні чинники всього світу — в згоді з одностайною поставою народів як Заходу, так і Сходу — вжили рішучих заходів проти політики насильств і брутальних аґресій імперіялістичної Москви.

Водночас із цим повідомляють з Вашинґтону, що з гострим засудженням брутальної совєтської аґресії на Чехо-Словаччині виступив президент УККА проф. Лев Е. Добрянський, заявляючи, що гостріша та рішучіша постава ЗСА в справі Чехо-Словаччини могла б була запобігти цій аґресії. Тепер на думку проф. Добрянського, ЗСА повинні добиватися через Об'єднані Нації виходу совєтських військ з ЧССР.

Згідно з повідомленням з Вінніпеґу, президія Комітету Українців Канади звернулася з гострим протестом, висланим на руки генерального секретаря ОН У Танта, проти совєтської інвазії на Чехо-Словаччину і з закликом до всіх вільних народів світу об'єднатися і почати негайну акцію в обороні свободи.

Помер о. прот. Микола Харіщак, церковний і громадський діяч

Ковтсвілл, Па. — В неділю, 25 серпня ц. р. тут помер на удар серця о. протоієрей Микола Харіщак, народжений 8 березня 1913 р. в Модричах біля Дрогобича, довголітній парох церкви св. Вознесення в Нюарку і востаннє парох церкви св. Духа в Ковтсвілл, Па. Покійний був активний також в громадському житті, як голова 219 Відділу УНСоюзу в Нюарку, делеґат на 26 Конвенцію УНСоюзу і член інших організацій. Панахида буде відправлена в середу, 28 серпня ц. р. о год. 7-ій вечора в Українській Православній Церкві - Пам'ятнику в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. Початок чину священичого похорону визначений на четвер 29 серпня ц. р. О год. 9:30 ранку того дня буде відправлена Архиєрейська Свята Літургія а опісля відбудеться похорон на Цвинтарі Церкви - Пам'ятника. Покійний осиротив сина Ігоря, доньку Оксану і зятя Петра П'ясецького та внука Петруся Миколу.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Большевизм той самий

Десятки-сотки тисяч людей заплатили життям за свою наївну віру, що „большевики вже змінилися", що вони „вже не такі", якими були в початках свого приходу до влади. Дивна річ, яка непоправна людська вдача і яка коротка пам'ять у багатьох наших людей. Дивна річ, як деякі люди звикли дивитись на зовнішній світ очима не „дійсної дійсности", а власних бажань. Так було ще під час збройних визвольних змагань, коли ліві українські соціял-революціонери й ліві соціял-демократи вірили, що, приставши до большевиків, зуміють знайти можливості праці для України. Так було з усіма Юрками Коцюбинськими, Скрипником, Хвильовим і всіма їх послідовниками, — так було з усіма галицькими інтелектуалами з доби радянофільства в 20-их р. р., так було й із численними членами празької Драгоманівської Громади, що разом із групою есерів Шрага, Чечеля й Лизанівського виїхали в Україну, — і те саме повторилось у 1939 році, коли багато найвидатніших членів всіх трьох леґальних західньо-українських політичних партій залишились на місцях, повіривши, що „большевики вже не ті самі".

Коли почалася „десталінізація" — відродилась леґенда, що „большевизм змінився". Очевидно — минулися страхітливі доби первісного дикого воюючого комунізму і штучно спричиненого великого голоду, коли українське селянство перетворювано в колгоспних кріпаків. Перестали кружляти ночами „чорні ворони". Але посилено русифікаторську кампанію, стягувано щораз тугіше петлю, яку Москва закинула на шиї українській нації з її власним, від Москви незалежним „я". Внаслідок тієї системи зникла українська мова з вулиць українських міст та з високих шкіл в Україні, і „уряд" фіктивної УССР слухняно грав і грає яничарську ролю.

Совєтська аґресія супроти Чехо-Словаччини підкреслила факт, що давній большевизм залишився вірним собі від початку свого існування. Змінюються час від часу методи — суть залишається однаковою. Не на „зміну большевизму" надія українців, а на переродження української шевизму" надія українців, а на повний провал тієї нової форми московського імперіялізму і колоніялізму.

Найважливіший засів

Сіють, звичайно, весною, але сіють і восени. Мова про найважливіший засів — про шкільництво. Можна перефразувати відому господарську приказку „що посієш, те й пожнеш", на „чому навчиш, те матимеш". Більше й більше місця українська преса у вільних країнах світу присвячує в цей час справам українського шкільництва, адже шкільний навчальний 1968-69 рік не за горами. „Життьова дійсність громадського співіснування доказує, що та національна спільнота вибивається на верхи суспільного, економічного чи політичного життя, котра засвоює собі в слові і письмі бодай дві мови, — писала „Наша Мета" з 17 серпня. — Культурний світ респектує тільки таку громаду, національну групу, що кожночасно обстоює й обороняє свою мову, релігію, традиції, культурні національні скарби".

У сучасному світі, з модерними засобами зв'язку й комунікації, володіння двома-трьома мовами стає звичайною, буденною річчю, без цього далеко не зайдеш. Але українська школа у вільному світі допомагає дитині українського роду не тільки вивчати нашу мову. Вже від дитячих ясел і садочків дітей виховують в дусі української культури, в любові до рідної Церкви, в пошані до батьків і народу, з якого вони походять. Формування майбутньої дорослої людини розпочинається з наймолодших літ. Перші слова, почуті від матері, перші пісні, спільно проспівані в дитячій світличці, перші вистави з участю малих виконавців, перші казки про півників і лисичок, про червону шапочку десь у Карпатах, — все це назавжди закарбовується в дитячих головах, у душах і серцях. Треба лише стежити, щоб золота нитка такого виховання ніде й ніколи не була перервана. Для цього не вимагається забагато — треба посилати дітей до Рідної Школи, до школи українознавства, до своїх парохіяльних шкіл, забезпечити дитину по можливості всім рідним: книжечками, „Веселкою", українськими платівками тощо.

Велика, хоч назовні мало помітна, підготовна праця відбувається нині в середовищі Шкільної Ради УККА, серед українських педагогів і виховників, при церковних парохіяльних школах, при молодечих організаціях. Завтра слово за батьками, які мають привести дітей до своєї школи. Бо що нині посієш, то завтра й пожнеш.

Б. Лаврівський

ЧЕХОСЛОВАЦЬКІ ДНІ В ОН

Уже майже повний тиждень Рада Безпеки Об'єднаних Націй займається справою совєтської інвазії на ЧехоХСловаччину та окупації тієї країни. Фактично це не дискусії представників 15 держав, що становлять Раду Безпеки, — а монолог представника СССР, який час від часу переривається короткими промовами інших членів. Перебіг дискусії пригадав недавно минулі часи, коли Хрущов своїм черевиком підкріпляв арґументацію компартії. Тепер не було, вправді, черевика, але вислови, епітети, форми звернення, „своєрідна" культура мови — все це викликало те саме враження.

Об'єктивно беручи: одна держава окупована військами п'ятьох інших держав, законна влада тієї держави не може діяти, і шість членів Ради Безпеки ОН домагаються обговорення справи. Цілий світ про це говорить. Але на першому ж засіданні Р. Безпеки представник СССР Малік спротивився обговоренню цієї справи, бо, „як усім відомо, війська ввійшли на запрошення Чехо-Словаччини, щоб захистити її від втручання міжнародних імперіялістичних сил". Арґументи, що чехословацькі події це не комедія, як висловився Малік, а правдива трагедія для Чехо-Словаччини, Европи і всього світу — не промовили до представника СССР. Натомість він схидно зазначив голові британської делеґації: „Я не заздрю вам, лорде Карадон, що ви виступаєте тут, як адвокат у справі єдности комунізму. Це — несмачне лицемірство".

Порядок денний був схвалений всіма членами Ради Безпеки проти СССР і, очевидно, його сателіта Угорщини. Навіть Індія, Пакістан й Альжир голосували проти СССР, застерігаючись, що вони не „пересуджують справи" своїм голосуванням.

Властива дискусія почалася виступом представника Чехо - Словаччини, який, ствердивши факт її окупації військами т. зв. Варшавського пакту і запротестувавши проти порушення міжнародного права й суверенітету своєї країни, звернувся за підтримкою до парляментів цілого світу й публічної опінії.

Виступи членів Ради Безпеки були короткі. Голова делеґації ЗСА Джордж Болл пригадав, що Чехо-Словаччина вже була під окупацією Гітлера, а від 1948 р. перебуває під тиранією Москви. Гострі осуди совєтської „братньої помочі", як назвав Малік окупацію, висловили й представники Канади, Етіопії, Параґваю, Сенеґалю, Бразилії, національного Китаю, Данії і Франції. Це викликало заввагу Маліка, що „американсько-британські імперіялісти затягнули до себе й Францію."

Внесена резолюція гостро засуджує СССР з її сателітами.

Отже, настрої Ради Безпеки виснилися, велика більшість держав-членів ОН засуджує московську аґресію. Тепер світ очікує, як зареаґує Світовий Парлямент, бо діяти треба негайно.

Малік систематично діє на зволікання. В четвер 22 серпня засідання Ради Безпеки тривало кільканадцять годин і скінчилося над ранком. Пригадались нічні сесії, коли вирішувано справу Суезу, Конґо... Але тепер інакше: одна держава, не рахуючи Угорщини, що мусить слухатися „старшого брата", проти решти. Одноголосне, майже, осудження неуникненне.

Для комуністів усі засоби добрі, тож Болгарія і Польща „просять", щоб їх запросили на засідання Ради Безпеки навіть без права голосу. Річ проста — дозволять. Але Болгарія хоче, щоб їй дозволили промовляти „завтра", на це вона, мовляв, має свої причини. Голова каже, що невідомо, чи відбудеться наступного дня засідання, але, якщо відбудеться то він згожується на виступ Болгарії. Над цією дрібною проблемою Малік розводить дискусію, ніби захищаючи представника Болгарії від „англо-саксонських імперіялістів".

Угорський представник майже годину читав уривки з якоїсь книжки про „контрреволюцію" в Угорщині у 1956 році. Малік увесь час підкреслював: „Нащо поспіх, маємо досить часу завтра" — і почастував ще двогодинною промовою про совєтську економічну допомогу ЧСР, про діяльність у тій країні контрреволюційних сил, керованих ЗСА і Британією. З прізвищами, з усіма „подробицями", на які, очевидно, незабаром будуть вичерпні відповіді. Мова його дуже соковита: „Де границі лицемірства й цинізму репрезентантів НАТО? Тепер імперіялісти проливають крокодилячі сльози. Несподівано, на посміховисько цілого світу, витягають на Раду Безпеки справу Чехо-Словаччини. Більш смішного й відразливого видовища ще не було в ОН. Представники капіталу не сміють совати свого носа в соціялістичні держави".

„Братерську допомогу", що її подала Москва чехословакам, окреслив представник ЗСА п. Болл прикладом з Біблії: як Каїн „допоміг" Авелеві...

Висліди голосування над резолюцією, що засуджує окупацію Чехо-Словаччини, відомі: лише СССР і Угорщина голосували проти. Засудили окупацію, але з формальних мотивів (запізно дістали проєкт резолюції, не було попередніх консультацій) утрималися від голосування Індія, Пакістан і Альжир. Десять держав голосували за резолюцію.

Але Москва, як звичайно, заложила вето, і формально резолюція не має сили.

Вже починало розвиднюватися, коли останній промовець, Малік, виголосив „похвалу ветові": „Ви нарікаєте, що СССР уже 105 ра-

(Закінчення на стор. 3-ій)

В. Боровський

ЗМАГАННЯ МУРИНІВ ЗА СВОЇ ПРАВА

2

Наведемо кілька опіній про д-ра Кінґа, який сам був баптистським пастором ліберальних поглядів. Протестантський часопис „Меч Господній" пише: „Д-р Кінґ був... крайнім модерністом... Він проповідував Євангелію покаяння й відродження, був більше послідовником Магатма Ганді, ніж Христа... Він сіяв безправство і насильство, чого християнський провідник не повинен робити. Він повинен був радше допомагати своїм муринам стати добрими громадянами нарівні з усіма іншими. А він робив навпаки, показуючи їм дорогу до насильства, грабунку й терору. Ніхто не похвалить убивства д-ра Кінґа, всі американці повинні домагатися, щоб убивник був покараний судом справедливости, хто б він не був, чорний чи білий. Також усі християни повинні співчувати родині вбитого. Однак, ми з жалем мусимо сказати, що він сіяв терор і пожав посіяне, згідно з словами Писання".

В травневому числі журналу польських баптистів „Вільний Християнин" знаходимо листа з Польщі, в якому віруюча полька пише про д-ра Кінґа: „Я повна осуду для вбивці д-ра Кінґа. Напевно цього не зробив би ніхто, хто дійсно вірить у Бога. Всяке вбивство є для мене осоружним. Згідно з Божим законом мусимо трактувати всіх людей як братів. Апостол Пилип не відмовився охристити міністра муринської королеви. Ми знаємо, як покарано тих, хто нарікав на Мойсеєву жінку, яка була муринкою. Близько мене в Данціґу живе мурин, який студіював у Польщі і оженився з полькою. У нас це не вважається за злочин. Однак, всяке „але" має своє „але". Інша річ мати діло з культурним мурином, а ще до того віруючим, а інша — мати діло з незагнузданими дикунами, для яких не існує право, які мають вроджений нахил до вандалізму, нищення, палення, биття... Як можна співжити з такими людьми? Треба, але це річ не легка. Такі люди мусять спершу пізнати Бога, а також учитися, щоб набрати трохи людської оглади... Не знаю багато про пастора Кінґа. Знаю, що був провідником муринів, але яким — релігійним чи політичним? Думаю, що був скорше провідником політичним, і тому згинув... Навіть його „мирні" виступи та походи ставали причиною до немирної боротьби і в наслідках приносили знищення, пожежі та грабунки... Ісус зовсім не мішався до політики... Не знаю, може я помиляюся, бо не знаю суті тих справ".

Після трагічної смерти д-ра Кінґа Світова Рада Церков опублікувала спеціяльну відозву, в якій дала таку оцінку д-рові Кінґові: „Згідно з міжнародною опінією, д-р Кінґ був першим громадянином світу. В ЗСА він був головною надією на оздоровлення цієї країни. Для Церкви він був провідним слугою Христовим. Для покривджених, де б це не було, він був головною рушійною силою у ненасильному змаганні за справедливість, за мирну дорогу до миру".

Д-р Л. Н. Белл про громадянський непослух

Визначний консервативний протестантський журнал „Крищеніти Тудей" (Сучасне Християнство) з 15 квітня ц. р. приніс цікаву статтю визначного пресвітерського діяча д-ра Л. Н. Белла, тестя американського євангелиста Б. Грегема п. з. „Громадянський непослух". У ній він висловлює такі думки:

Громадянський непослух може допровадити до беззаконня і безладу, а далі й до анархії. Кінець-кінцем це може довести до революції, а революція — до диктатури, яка матиме своїм наслідком втрату громадянських свобід, а тим самим і поневолення.

Бунти, кровопролиття, підпали, убивства і грабунки приходять тоді, коли люди замість направляти зло в суді або при виборчій урні, пробують це зробити на вулиці.

Добробут кожної нації залежить від пошани і послуху законам. Беззаконня, яке панує тепер, загрожує основним принципам нашої країни. Закони, які є невідповідні або несправедливі, мають бути змінені законною ж таки дорогою, але вони не можуть бути змінені на вулиці. Кожна особа, яка порушує закон, мусить бути покликана до відповідальности. Ніякій частині суспільства не може бути дозволено порушувати закон або руйнувати основи, на яких побудоване шануюче себе суспільство.

Двісті років тому Едмунд Бурке, великий англійський державний муж, висловив таку пересторогу: „Люди мають право на громадянські свободи в такій мірі, в якій вони здібні накласти моральні кайдани на свої власні апетити... Вже так установлено в вічному порядку речей, що особи з неопанованим розумом не можуть бути вільні. Їхні пристрасті кують їхні кайдани".

Відповідальні законодавці мусять зробити все можливе, щоб усунути несправедливість, дискримінацію та пониження. В той самий час ті, що пильнують виконування законів, мусять бути підтримувані за всяку ціну. Інакше може статися національна катастрофа.

Мурини і українці

Ми, українці, можемо тільки симпатизувати муринам у їхньому змаганні осягнути в практичному житті повної рівноправности з білим населенням у ЗСА і в світі. Але ми також мусимо жалувати того, що це змагання не завжди йде в розумних і опанованих межах. Болі і кривди муринів нам не чужі, а дуже знайомі, бо наш народ це в більшій мірі їх переживає в Україні. Ми можемо бути також горді з того, що там сотки українських Кінґів з повною свідомістю та посвятою свого життя борються за права, волю і суверенність української нації. Там з ними ніхто так не цяцькається, як це робиться в ЗСА з муринськими провідниками. Там їх трактується як злочинців-криміналістів. Але прийде час, і історія скаже своє правдиве слово про цих дійсних героїв українського народу та всього людства, які пишуть її своєю кров'ю, муками та життям, а також хресною дорогою своїх жінок, дітей та свояків.

На закінчення резолюція в справі громадянських прав у ЗСА, ухвалена на Соборі Українського Євангельського Об'єднання в Ню Йорку під час останнього Світового Конґресу Вільних Українців:

„Ми, українці, завжди розуміли і співчували особам і народам, які були кривджені з яких би то не було причин, бо й наш народ переживав і переживає ці кривди на своїй власній землі. Тому ми вітаємо заходи американського Уряду для покращання долі населення муринського походження. Але ми також свідомі того, що самими законами, які помічні вони не були б, а особливо нерозважною добродійністю, не вдасться так легко змінити певних звичок, характеру, упередження і духового наставлення і білих, і небілих громадян ЗСА. Тут мається до діла з людською натурою. Ця справа може вимагати поколінь та підвищення духово-морального рівня одних і других. Тому ми уважаємо, що всяке насильство, революційні пориви і беззаконня, хто б цього не вживав, не помагатимуть направі цієї проблеми, а можуть тільки її загострювати й погіршувати. Тут потрібна послідовна, вперта й чесна щоденна праця провідних і кращих людей з обох сторін, а так само праця кожної людини над собою самою. Для цього є в цій країні всі законні передумови. Одна й друга сторона мають виявити дух вирозуміння, терпеливости і бути особливо чуйними на всякі намагання скритих і ворожих американській свободі комуністичних аґентів, які намагаються цей стан використати для своїх брудних замірів, хоч у країнах, опанованих комуністами, тримається більшість населення в найгіршому фізичному та духовому рабстві".

(Кінець)

ПРИВІТ УККА ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ СТОЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ГІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ

Сповнилося 100 літ, коли в Україні, в столиці її західньої волости, у Львові, найстарша середня школа, Академічна гімназія, впровадила до своїх програм навчання українську мову.

Академічна гімназія свій початок виводить з 1784 року, коли австрійський уряд, засновуючи Львівський університет, створив як його складову частину Академічну гімназію.

Впродовж свого довголітнього існування оця гімназія — Головна і Філія — мала репутацію найкращої середньої школи на українських землях. Її директорами були видатні педагоги, а між професорським складом автори шкільних підручників, науковці, священики, письменники, громадські діячі, що „з їх духа печаттю" росло й виховувалося молоде українське покоління. В тій гімназії річно набували знання тисячі учнів. З їхніх рядів вийшли сотні духовних і світських діячів, що своєю працею дали основу галицькому українському відродженню.

На жаль, відзначення 100-ліття праці цієї гімназії треба робити далеко поза межами України. Саме тут, на вільній землі Вашингтона, у Філядельфії, постав Ювілейний комітет, що діє під протекторатом Високопреосвященнішого Архиєпископа Івана Бучка, колишнього учня і катехита тієї гімназії, та її чільного професора д-ра Михайла Тершаковця. Очолює Діловий комітет о. шамбелян Мирослав Харина, як голова, а секретарем є мґр Іван Костюк, колишні учні цієї гімназії. Комітет розгортає свою діяльність, щоб гідно відзначити 100-ліття. Вже зібрано багато матеріялів для видання ювілейного збірника, що має віддзеркалювати столітню історію Академічної гімназії. В днях 28-29 вересня цього року має відбутися на „Союзівці" ювілейна товариська зустріч колишніх катехитів, професорів і учнів, які живуть у вільному світі.

Український Конґресовий Комітет Америки сподівається, що українська спільнота включиться у відзначення століття Української Академічної гімназії і з цієї нагоди бажає Почесному і Діловому комітетам якнайкращих успіхів у переведенні цього ювілею. Нехай великі заслуги, які вложила Ювілятка — Українська Академічна Гімназія у Львові — не підуть на марне. Нехай праця її залишиться тривкою пам'яттю для майбутніх українських поколінь так в Україні, як і розсіяних далеко поза її межами у вільному світі.

ЕКЗЕКУТИВА
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ
АМЕРИКИ

ДОКУМЕНТИ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

Вчитель історії, нині пенсіонер, Г. Богун у Бердичівському районі на Житомирщині довгі роки провадив на власну руку розкоп у басейні річки Гнилоп'яті, не раз допомагали йому його школярі. Тепер старенький учитель передав Інститутові археології в Києві велику частину скарбів. „Культура і Життя" з 18 серпня писала: „Невдовзі Богун привіз до фондів музею дев'ять ящиків із скарбами Гнилоп'яті. Речі хатнього вжитку із стоянок неоліту і трипільських поселень, пам'яток бронзового віку, скитських поселень, чимало знахідок з поселень східніх слов'ян, давньоруських пам'яток. Коли ж зважити на експонати, передані не лише в дар Інституту, а й обласній туристській станції та школам Бердичівського району, то їх реєстр піде далі цифри 700". Так багато може зробити одна людина.

о. Василь Соловій

ХОР НАШОЇ ГІМНАЗІЇ

(100-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ГІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ)

(2)

Премилий хлопчик був той „Зьола", по матурі пішов на теологію, скінчив теологію і під час вакацій поїхав до панночки, з якою думав женитися. Була неділя і ввечері пішло товариство на прохід під лісом. Раптом Зьола вдарив себе долонею по шиї і вбив овода. За три дні лежав на катафальку.

Із визначніших сопрано був мій тіточний брат, Тарас Винницький. Хлопчик з кучерявим волоссям. По скінченню теології чомусь довго зволікав з одруженням, опісля з армією УГА подався на Україну, а за большевиків був вивезений на Сибір, де й помер з виснаження. Писав у листі, що важив 45 кілограмів.

До визначних альтів належали Льонгін Гвоздик, Маркіян Винницький, що опісля співав якийсь час у польському театрі, був урядовцем в міністерстві фінансів у Варшаві, — недавно помер в Буенос Айресі в Арґентині. В альтах добре співав Петро Бубела, мій товариш з одної кляси, опісля якийсь час наш міністер війни. Добрі тенорові голоси мали В. Волчук, Володимир Козак, опісля професор гімназії, Мирон Стернюк, нинішний парох Плімат коло Скрентону.

Досконалим альтом співали Кокодинський, не пам'ятаю вже як його на ім'я, бо був одним із молодших, а також Іван Бучко, родом із Германова коло Львова, нинішний високий церковний достойник, — архиєпископ, Апостольський Візитатор в Римі, опікун скитальців, — що йому маємо завдячувати наше життя серед вольних народів західного світу, бо всі ми в р. 1946 мали бути видані совєтам. Його Ексцеленція Кир Іван, що його ім'я усім нам так знане та дороге, був учнем Української Академічної гімназії та членом її хору.

Наш хор, попри плеяду підбасків, мав таких „дубів", як Ю. Юхнович, Балицький, Мих. Менцінський, а особливо Михайло Бобанич, бас феномен, надзвичайно сильний, рівний та низький. Невисоким ростом, — одно плече держав трохи вище, всі звали його Зевсом. Його контра „Ес, Д." завжди викликало у слухачів подив. Нижче поза „Д" не йшов. В мужеській „шістнадцятці" він крив цілий хор.

Проф. Вітошинський зорганізував акцію висилки Бобанича на науку співу до Відня. Щомісяця наші меценати - мельомани складали на збіркову листу відповідний даток, і Бобанич поїхав до Відня. Вчився в якогось тоді славного професора, але з тої муки хліба не вийшло. Відень Бобанича зіпсував. Ходив на пиво до якоїсь „Біркеллер" співав, а віденці, музикальні люди слухали і фундували. Отак занапастив свій голос, до того ще захворів на якусь недугу, яка передчасно й загнала його до гробу. Змарнувався — шкода велика.

Перед його виїздом до Відня сталася йому прикра пригода, немов лиха ворожба. До Львова приїхав український театр „Бесіди" під дирекцією — здається — Йосипа Стадника. Ставив „Гальку" Монюшки і, на загальне бажання запропонував Бобаничеві заспівати партію Стольника. Бобанич перед тим у театрі ніколи не виступав, партії Стольника зовсім не знав, тож треба було на стрімголов вивчати. Вистава йшла в театрі „Яр Харузім" при вулиці Соняшній. Український Львів заповнив театральну залю по береги. Я прийшов хвилин за 15 перед виставою, а з-за куліс ще доходили звуки співу, — то Бобанич кінчав пробу, яку напевно почав ще десь уполудне. Закінчився виступ Бобанича повним фіяском. Вже в 2-му акті він так замотався, що розійшовся з оркестрою та іншими солістами і перестав співати. Старий Рубчак скоренько вскочив у ролю і так докінчено оперу, а Бобанича проголошено хворим. Всіляко буває в світі, особливо в артистичному...

Наш хор мав у своєму репертуарі особливо багато псальмів Дм. Бортнянського. Вони співні, вдячні, писані легко, мелодійно, густо переплетені сольо, дуетами і всі завершуються швидкою фуґою, що творить імпозантне і вдячне закінчення.

Д-р Мих. Волошин — хто із сучасників його не пам'ятає?! — студіював тоді право і відбував військову службу однорічного охотника. Дуже культурна постать, знаменитий тенор, щупле, симпатичне лице, очі сині, малий рудаво - жовтий вусик, опісля досконалий дириґент львівського „Бояна". Коли наприкінці існування Австро - Угорщини як австрійський капітан на подвір'ю св. Юра з коня давав своєму відділові команду до стрілу, то мороз ішов поза шкурою. Ще як однорічний охотник часто в неділі приходив до нас на хори на Службу Божу в Церкві Переображення. Особливо любив псалом „Гласом моїм". і співав у ньому всі тенорові сольо.

З солістів були: я — сопрано, Маркіян Винницький або Гвоздик — альт, Волошин — тенор і Бобанич — бас.

Д-р Волошин оженився опісля з Галею Ясеницькою, вчителькою кляси фортепіяна в Українському Музичному Інституті і акомпаніяторкою нашого гімназійного хору, якщо ми співали щось в супроводі фортепіяна, — у „Бояні" співала як альт. Д-р Волошин дириґував так палко, що я, малий, коли бувало в залі Народного Дому слухав хору „Бояна", то нічого не бачив, окрім дириґента та його повних грації і енерґії рухів батутою.

Бо колись дириґували батутою не так, як тепер голою рукою. Батута була довша або коротша, грубша або тонша, іноді витягалося її з гарного, виложеного чорним оксамитом футералу, особливо якщо була з чорного гебану. Тоді вона була досить тяжка і з обох кінців окута в срібло, а вгорі окуття часто мало вигляд срібної лютні.

Хор співав з нот, тому дириґент мусів робити батутою широкі рухи, щоб співаки могли їх завважити. Радник дирекції скарбу Т. Купчинський звичайно писав ноти для львівських хорів, для гімназії, „Бояна" і „Бандуриста", вони були літографовані, великого формату і писані партитурою, себто на всі голоси, що забирало багато місця, і треба було картки перевертати, що мені малому дуже подобалося, — оце рівночасне: шах! шах!

Професор Вітошинський дириґував тростинкою, купленою у Гібнера або Вінклера. Я консерватист, і коли ще й нині, на 78-му році життя, приходиться припадково задириґувати, то дириґую обов'язково батутою-тростинкою, хоч співаки співають без нот. Отакий компроміс з модерним світом!

Наш гімназіяльний хор співав у Народному Домі, коли імпреза була меншої, домашньої кляси, як, наприклад, духовний концерт, що його гімназія кожного року обов'язково давала. Народний Дім мав простору залю з низькою естрадою під бальконом на білих стовпах. Були там високі вікна, штукарний суфіт і, здається два або три великі „павуки" з газовими пальниками. Газ треба було засвічувати з драбинки, перекручуючи закрутку кожного пальника. Світився він без ніякої сітки чи ослони.

Раз трапилася нам прикра історія. Відбувався концерт на честь Т. Шевченка, заля була повна гостей. Наш хор стояв на естраді.

(Далі буде)

ПОВОРОТ СВОБОДИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

але партійний провід подбав би, щоб у всіх редакціях були політруки, які дбали би, щоби в часописах не було ніяких антисовєтських та антикомуністичних випадів. Кремлівські володарі найбільше того лякалися, щоб вільна чеська преса не повела шаленої кампанії проти СССР і його вірних сателітів за саму окупацію та за поведення совєтських властей, старшин і вояків. Залишення ще на якийсь час совєтського війська в ЧСР — це неначе „ґарантія", що чеські лідери дотримають московського домовлення. Виготовлений чехами в Москві проєкт офіційного комунікату буцім-то не знайшов одобрення збоку московських вожаків, як не прийшло ще до порозуміння, котра радіостанція у Празі має проголосити той комунікат: москалі не хочуть „леґалізування" підпільної чеської радіостанції, яка ввесь час совєтської окупації виконує подивуґідну службу, відважно виступаючи проти окупантів та керуючи цілим рухом спротиву.

Нова демонстрація у Празі

У понеділок 26 серпня о год. 9 ранку раптом озвались всі фабричні сирени у Празі, задзвонили всі дзвони й затрубіли всі автомобілі на вулицях. Це був наказаний через тайну радіостацію знак, що почипається нова мирна демонстрація. Наче за помахом чудодійної палочки завмер ввесь рух: зупинились всі автомобілі й усі пішоходи. У фабриках і установах припинено працю й усі стояли впродовж 15-ох хвилин нерухомо, на „струнко". Совєтські старшини й вояки були сильно збентежені й схвильовані, не знаючи, що це значить і чим воно скінчиться. Зате в ході дня ситуація у Празі й, мабуть, інших чеських містах змінилася на краще. З центру Праги відтягнули всі совєтські танки і тільки тут і там видно було окремих совєтських вояків. Совєтське командування дістало, мабуть, наказ — звільнити головні площі й вулиці, щоб не доводити до якогось конфлікту, коли чехи манифестуватимуть у честь президента Свободи й партійного секретаря Александра Дубчека, який став неначе символом суверенітету чехословацької держави та більшої свободи її громадян.

ЗСА протестують проти наступання амбасади

У минулий понеділок прийшло до прикрих інцидентів з совєтськими вояками, які порушили екстериторіяльний статус американської амбасади у Празі. Три совєтські вояки з автоматами через плече перелізли через паркан й зривали овочі в амбасадорському саду. Вони відмовилися піти геть, коли два американські морські вояки казали їм вийти. Щойно після довшого часу й мовних пересправ ті совєтські вояки пішли геть, але в короткий час після того перед браму амбасади заїхали два совєтські панцерні вози з вояками. Американський амбасадор Джекоб Бім висловив думку, що ті інциденти, мабуть, не були частиною згори прийнятого пляну: Однак Державний Департамент зголосив офіційну ноту протесту, в якій наведено також факти про зупинювання автомобілів з американським прапорцем та ревідування американських дипломатів у тих автомобілях. Большевики перевели теж ревізію в одному — тимчасово незамешкалому — помешканні одного члена американської амбасади.

Жертви совєтської окупації

Докладного числа жертв стрілянини совєтських вояків у ЧСР ще не відомо. До минулої суботи було — за офіційним ствердженням чеського уряду в листі, що його вислано до президента Людвіка Свободи до Москви, 20 убитих і більше 300 ранених. Радіо у вівторок вранці подавало число убитих на 84. В минулий понеділок відбулася урочиста церковна відправа й масовий маніфестаційний похорон першої жертви окупації — 27-річного робітника Зденека Пріходи. Згинула від совєтської кулі одна старша жінка, яка висіла з трамваю саме поруч совєтського танка. Совєтські танкісти й вояки з автоматами та при обслузі скорострілів — це здебільша дуже молоді люди, які крайньо поденервовані цілою ситуацією; їх лають, на танках виписують лайливі проти москалів заклики, чеська молодь явно демонструє свою ворожість. Крім того — ці ненормальні відносини відбуваються на поганому прохарчуванні совєтських окупаційних військ, які позбавлені теж примітивних вигод. Тому, як твердять закордонні кореспонденти з Праги, совєтські вояки стали „дуже похопними до стріляння", всупереч офіційним наказам. Зате з наказу совєтської командатури зайнято совєтським військом й припинено урядування чеського державного банку, який відмовився приймати рублі нарівні з чеськими коронами. Москалі припинили теж урядування в представництві Панамериканської Світової летунської компанії.

У МОСКВІ АРЕШТУЮТЬ ПРОТИВНИКІВ ОКУПАЦІЇ В ЧСР

Москва. — В минулу неділю почали збиратися на Червоному майдані перед Кремлем групи совєтських громадян, обурених совєтською інвазією до Чехословаччини. Совєтська поліція не допустила до демонстрації, виарештувавши багатьох прилвних. Між арештованими — за твердженням закордонних кореспонентів — є дружина в'язненого большевиками письменника Юлія Даніеля та внук колишнього совєтського міністра закордонних справ, Павел Літвінов, який вже раніше кількакратно протестував проти переслідування совєтських інтелектуалів.

Сьомий Світовий Конґрес Міжнародної...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

йони вірних і про зв'язки з ними українських баптистів у вільному світі з допомогою радіо-пересилань і поширювання релігійної літератури.

В склад офіційної української делеґації на Сьомому Світовому Конґресі Християнських Церков входили крім пасторів О. Гарбузюка та Я. Папроцького ще пастори Павло Бартків та Іван П'ятковський. Пастор О. Гарбузюк був обраний до Міжнародної Ради Християнських Церков. Участь брала в Конґресі також численна група гостей українських баптистів. Редакцію „Свободи" репрезентував гол. радний УНСоюзу Степан Гавриш, якого представив учасникам Конґресу його предсідник і президент Світової Ради Церков д-р Карл МекІнтайнер. Українські учасники виступали також під час маніфестаційного походу учасників Конґресу; українським прапороносцем була п-на Л. Бартків, членка 10-го Відділу УНСоюзу.

Людмила Бартків з українським прапором

Після оглядин приміщень гол. канцелярії УНСоюзу та редакції і друкарні „Свободи" пастор О. Гарбузюк та Я. Папроцький від'їхали з гол. радним С. Гавришом на „Союзівку".

ВИЙШОВ ІЗ ДРУКУ УКРАЇНСЬКО - ЛАТИНСЬКИЙ СЛОВНИК З 17 СТОЛІТТЯ

Рим. — У виданні Українського Католицького Університету в Римі вийшов уперше друком рукописний „Українсько - Латинський Словник" з 17 століття, за списком паризької Національної бібліотеки. Словник склали київські ченці Арсеній Корецький - Сатановський і Епіфаній Славинецький. Словник має 335 сторінок і три ілюстрації. Науково - дослідні коментарі зладив д-р Олекса Горбач. У словнику охоплено понад 7.000 українських гасел; у ньому є чиських гасел: у ньому є чимало польонізмів, бо автори в основному спирались на давніше виданий польсько-латинський словник Г. Кнапського - Кнапіюса. Виданий словник має чимале значення для вивчення історії української мови та літератури.

КРАЛЯ СОЮЗІВКИ ЦЬОГО ВИЖНЯ

Христина Р. Швед

Минулої п'ятниці, 23-го серпня, тижневою кралею Союзівки була обрана Христина Р. Швед з Філядельфії. Цьоготижнева краля Союзівки є студенткою університету Темпел (студіює біологію), належить до Пласту, співає в Хорі Українського Музичного Інституту та є секретаркою Українського Клюбу на своєму університеті.

Американська фірма „АПН-Рекорд" передала подарунок Кардиналу Йосифові

Поменшена фотознімка великого кольорового фота, що буде подароване Кардиналові Йосифові Сліпому

Джерзі Сити, Н. Дж. — Відома в Америці „Apon Recorb Company" в Ню Йорку, яка випускає різнонаціональні довгограйні платівки для всеамериканського ринку, підготувала для українського Ісповідника - Кардинала Йосифа Сліпого незвичайної краси подарунок — зфотографовану українську церкву в гуцульському стилі, поблизу Гантеру, з дивними променями на ній, викликаними незрозумілим оптичним явищем. Засновник і власник компанії п. Андрій Пончиць, уроженець Чехо - Словаччини, з-під Ужгороду, русин, майже вільно володіє українською мовою, любить українську культуру, дуже добре знає нашу вокально - музичну спадщину. Його заходами фірма вже випустила чимало довгограйних платівок з українською тематикою, в тому „Українську Службу Божу", у виконанні німецьких ченців із Західньої Німеччини, хор яких і взагалі виконання платівки два роки тому були відзначені в „Ню Йорк Таймсі", як найкращий випуск такого типу в Америці. Ця ж фірма, випустивши лемківські та українські пісні, подбала про широке розповсюдження в Чехо - Словаччині, а її директор Андрій Пончиць особисто подбав про те, щоб найкраща оркестра Будапешту виконала українські мелодії — нині цю платівку можна всюди купити в ЗСА. Між іншим, незабаром у фірмі „АПН-Рекорд" вийде платівка у виконанні відомого українського соліста Мінського. Керівник фірми завітав до редакції „Свободи", принісши велике кольорове фото з прекрасним зображенням гуцульської церковці біля Гантеру. Він сам зробив 180 фотознімків з церковці для обкладинки до платівки „Українські колядки", і на одній сталося немов чудо — відбились дивно промені, що й видко на світлині. Довідавшись від знайомого п. І. Кобзяра про прибуття до ЗСА Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, п. Андрій Пончиць вирішив подарувати Великому Гостеві дуже побільшену рідкісної краси кольорову фотознімку з гуцульської церковці — серед снігів, на тлі вічнозелених ялин. Знимку зробив він 1 січня ц.р.о год. 10.30 ранку.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКІ ДНІ В ОН

(Закінчення зі ст. 2-ої)

зів скористав з права вета, алеж совєтське вето служить лише для оборони покривджених, ударемнення імперіялістичної аґресії, для боротьби з колоніялізмом. Ми горді, що можемо правом вета допомагати світові..."

Чехословацькі дні в ОН мають велике значення для міжнародної політики: — це рідкий приклад в діяльності ОН, коли з такою однодушністю засудили СССР представники чотирьох континентів. Морально Москву затавровано. Поза Угорщиною, Польщею й Болгарією ніхто не виступив відверто в обороні головного аґресора.

Варто також підкреслити, що не було в минулому прикладів, щоб реакція публіки на виступи представника котроїсь держави була такою неприхильною, що викликала кілька разів інтервенцію голови Ради Безпеки.

Треба признати, що оборона збоку СССР була на дуже низькому рівні. Малік із трагедії хотів зробити комедію, але це йому не вдалося. Всі обурені совєтською аґресією.

СЕНАТОР РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ ДЖЕКОБ К. ДЖЕВІТС заявив під час виборчої кампанії в північній частині нюйоркського стейту, що він вповні підтримує кандидатури віце-президента Ніксона та губернатора Еґнію, які очолюють цього року виборчий список Республіканської партії. Ця заява цікава тим, що Джевітс на Номінаційній Конвенції в Маямі Біч 11 днів раніше голосував не на Еґнію, тільки на губернатора Мишиґену Ромні.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ДРОГОБИЧЧИНИ

повідомляє всіх бувших жителів Дрогобиччини, які тепер живуть на терені Америки і Канади, що

ДРУГИЙ З'ЇЗД ДРОГОБИЧЧИНИ

— відбудеться —

У СУБОТУ і НЕДІЛЮ, 7-го і 8-го вересня 1968 р. на „Союзівці" КЕРГОНКСОН, Н. Й.

Реєстрація почнеться в суботу рано год. 10-та. Відкриття з'їзду точно о год. 2-ій по пол.

З'їзд відбуватиметься під кличем „50-ття відновлення Української Держави та участи в тому Дрогобичан".

В програму з'їзду ввійдуть: дуже важлива ділова частина з звітами Президії Центрального Комітету, завершення видання Альманаха Дрогобиччини, бенкет з мистецькою частиною під час якого відбудеться вшанування борців за волю і заслужених громадян Дрогобицької землі. Інформації очевидця, який недавно прибув з Дрогобиччини. Рівнож буде забава з мистецькою частиною і різними несподіванками.

Цей другий з'їзд, повний важливої і розвагової старанно підготованої програми, відбудеться в Кетскил горах, які хоча в дечому пригадають нам наші милі Карпати. Тому закликаємо всіх краянів Дрогобиччини кому дорогі рідні сторони, кому дорогі спомини минулого й хто бажає їх утривалити на сторінках історії Альманаха для своїх дітей і внуків, взяти обов'язково участь в з'їзді.

Зголошення з завдатком слати негайно до адміністрації „Союзівки" на адресу:

Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road, Kerhonkson, N.Y. 12446

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ДРОГОБИЧЧИНИ

В неділю, 1-го вересня 1968 року на Оселі ОДВУ в Лігайтоні, Па.

о год. 12-ій впол.

— відбудеться —

в Українській Католицькій Каплиці **СВ. АНДРЕЯ**

ПОСВЯЧЕННЯ КИВОТА І СВІЧНИКІВ

Чину посвячення довершить **о. монс. СТЕПАН ТИХАНСЬКИЙ** при співучасти дооколичного Духовенства. Українську Громаду дооколичних місцевостей просимо про численну участь.

ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

— влаштовує —

в днях 31-го серпня, 1-го і 2-го вересня, 1968 року

на кортах „СОЮЗІВКИ"

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

за індивідуальні першості **УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ на рік 1968** І ЗА ЧАШІ **УНСОЮЗУ, „СОЮЗІВКИ", „СВОБОДИ", „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА" і п-ні М. ДУШНИК**

в поодинокій грі:

ЖІНОК — ЧОЛОВІКІВ — СЕНЬЙОРІВ ЮНАЧОК — ЮНАКІВ

У змаганнях можуть брати участь змагуни (-ки), яких Т-ва є членами УСЦАК.

Зголошення до змагань враз із вписовим по $3.00 від змагуна приймає:

Mr. Bohdan Rak
43-21 — 49th Street
Long Island City, N.Y. 11104; Tel.: (212) TW 8-7685

до 27-го серпня 1968 р. Додаткових зголошень перед початком змагань не приймається, бо льосування відбудеться перед змаганнями на засіданні Комісії змагань на Союзівці в п'ятницю, 30-го серпня вечером.

Збірка всіх змагунів в суботу, 31-го серпня у „Веселці", о год. 9-ій рано, точно. Тенісисти, які не зголосяться до визначених гор до год. 11-ої перед полуднем, будуть здискваліфіковані.

на басейні „СОЮЗІВКИ"

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

ЖІНОК — ЧОЛОВІКІВ — ЮНАЧОК і ЮНАКІВ

за ПЕРШОСТІ УСЦАК-у, за мандрівну чашу УНСОЮЗУ у дружиновому точкуванні та за медалі УНСОЮЗУ

у слідуючих конкуренціях:

Чоловіки: 50 м. стилем довільним
100 м. стилем довільним
100 м. стилем грудним
4 x 50 м. гінці (стилем довільним)
4 x 50 м. гінці (змінним стилем)
Юнаки (12-16) 50 м. стилем довільним
Хлопці (8-12) 25 м. стилем довільним
Жінки: 50 м. стилем довільним
Юначки (12-15) 50 м. стилем довільним
Дівчата (8-12) 25 м. стилем довільним

Зголошення до змагань приймає провід змагань від год. 2-ої по пол. в суботу, 31-го серпня, коло басейну; початок змагань год. 4-та по пол.

Фінали: неділя, 1-го вересня.

Клюбове точкування системою 5-3-1 (гінці 10-6-2).

Спортові Т-ва виготовлять прапорці у красках свого Т-ва у виді прямокутника (2 x 3 стопи) і передадуть їх проводові змагань.

Змагуни (-ки) подбають про замовлення нічлігів на „Союзівці" на час змагань:
"SOYUZIVKA", Ukrainian National Association Estate, Kerhonkson, N.Y. 12446
Тел.: (914) 626-5641

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в четвер 22-го серпня 1968 р. упокоївся в Бозі наш Найдорожчий

БРАТ, ВУЙКО і ПРАВУЙКО

бл. п.

АНТІН ДУБЕК

прожившии 84 роки.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 26-го серпня ц. р. з похоронного заведення Buss Avenius Funeral Home в Ріджвуд, Н. Й. до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар.

Горем прибиті:
сестра — КАТЕРИНА СТЕФАНОВИЧ
Сестрінки, Братанки та ближча і дальша Рідня

Ділимося сумною вісткою з Рідньою і Приятелями, що дня 10-го липня 1968 року відійшла у Вічність по тяжкій недузі в Україні

бл. п.

МАРІЙКА КОРДУБА

дочка бл. п. о. Теофіля і Марії.

Просимо про молитви.

РІДНЯ

Міннеаполіс, Мінн.
ІЗ ХРОНІКИ ПОДІЙ В ТРАВНІ

5 травня. В церкві св. Юрія Переможця відбувся шлюб Надії Бринь, доньки о. протодиякона Миколи і пані Оксани Бринів, з інженером Святославом Новицьким, сином єпископа УАПЦ Олександром. Шлюб провів дідусь женика 92-літній о. прот. Тит Яковкевич в асисті настоятеля парафії от. прот. Андрія Кістя, місцевих православних священиків, священика з Канади і протодиякона М. Поліщука. Співав мішаний хор всіх православних церков під дириґентурою прот. М. Бриня. На вінчанні були батько молодого Владика Олександер, брат матері молодого Владика Борис з Канади і багато гостей з Канади, Шикаґо, Ню Йорку, а також місцевих. Після шлюбної подорожі молода поїхала до міста побуту свого чоловіка до Ню Йорку. Члени МУН-у втратили активну членку і добру товаришку, а хор „Дніпро" — хористку. Бажаємо молодому подружжю щастя і успіху на новому місці побуту.

18 травня. Танцювальний гурток під керівництвом Петра Королевича мав концерт в залі школи церкви св. Константина. Концерт пройшов успішно при виповненій залі. Видно великий поступ в продуктивній роботі гуртка за рік часу.

Від 6-19 травня в одній із заль при церкві св.св. Володимира і Ольги в Сант Пол артист - маляр Олександер Канюка мав виставку своїх образів: олії, акварель, офортів і літографії. Пан Канюка не раз виставляв свої картини різної тематики не лише в українських осередках, а й в американських навіть на мистецькій виставці стейтового ярмарку. Він мав кілька грошових, а також гонорових відзначень. Найбільшим успіхом користуються його офорти і літографія. За офорт „Отаман Чорний" п. О. Канюка дістав нагороду 250 дол. Характеристичним в творчості пана Канюки — українська тематика головним чином з історії визвольних змагань, чого нам найбільше бракує. Цікавим і новим в творчості мистця — це ікони. Копія з старої олійної ґравюри Божа Матір і Ісус Христос дістали нагороду на одній релігійної тематики виставці Пресвітерського Центру. Такі ґравюри є дуже рідкими тепер, і якщо можна б було їх відтворити, був би цінний вклад українського мистецтва в нашу скарбницю. Взагалі відчувається зміна в творчості мистця. Процес вічної зміни і рух часу вплинув і на нього. Для хліба щоденного пан Канюка працює в Комерційному Відділі світової фірми „Юнівак", як мистецький к о н структор. Зразковий дідусь для своїх трьох внучат.

24 травня. В Українсько-Американському домі відбувся вечір закінчення учбового року Першого Курсу Українознавства при місцевім Відділі УККА. Керівник курсів мґр Володимир Кос відкрив офіційну частину програми. Голова УККА д-р М. Козак, викликаючи кожного студента, вручав посвідчення з груповою знимкою. Студенти і батьки дякували учителям (проф. О. Костюк, інж. В. Єрмоленко, о. протопресв. д-р В. Левицький, проф. М. Михалевич і д-р Є. Мицевич) за час, який вони віддали курсам, передаючи свої знання в стислій і зрозумілій формі для дітей без жадної фінансової нагороди. Загальним бажанням — продовжити і поширити курси на слідуючий рік. Пан В. Кос подякував студентці Оксані Левицькій — старості групи за пильну працю з товаришами курсу.

Панна О. Левицька вручила подарунок „Кобзар' Вірі Паньків, студентці курсів, яка виїздить в червні з Міннеаполісу. Пластуни втратили двох товаришок — Віру і її сестру Любу, а хор „Дніпро" ще двох співачок. Бажаємо Вірі і Любі щастя і успіху на новому місці.

25 травня. 16-ий Відділ СУА мав сходини, на яких пророблялася доповідь Іванни Верховинської „В Україні зацвів Ломикамінь". Доповідачкою була голова СУА пані Мирослава Петришак. Потім обговорювали справу Катедри Українознавства і 15-ої Конвенції СУА. В цей же день були сходини членів братніх організацій ОДВУ, МУН і 15-ий Відділ УЗХ, на яких проф. М. Михалевич виголосив доповідь про „Соцреалізм в мистецтві на Україні" і пан М. Каркоць „Рефлексії Теґеранської Конференції".

Відбувся шлюб Миколи Прядки (сина п-ва Івана і Ольги Прядків) з Джюді Ферраро в церкві „Авр Лейді ов Ст. Мавнт Кармель". Із шлюбу молоді пожертвували на Катедру Українознавства 15 дол. Микола Прядка 8-го червня дістав диплом бакалавра летунської навіґаційної інженерії в Міннесотському університеті.

26 травня. Тут відбулася академія присвячена героям, які склали своє життя за волю України. Академія відбулася в Укр. - Амер. домі. Організаторами академії були: ООЧСУ, ОДВУ і братні організації. Академія пройшла успішно при заповненій залі. Вступне слово виголосив пан Василь Станиславів, а промовцем був інж. Петро Пишко.

Богдан Мельниченко (син п-ва Олександра і Зої Мельниченків) дістав диплом бакалавра з мистецьких наук в Сейнт Олаф коледжі.

Валентина Єрмоленко

ТРИ ЯРДИ РУКОПИСУ

Величину рукописів визначається, звичайно, сторінками, часом рядками або кількістю слів. Але рукопис надісланого до „Свободи" допису Теодора Луцева про давніх українських поселенців у західній частині Міннесоти заставив лінотипістів „Свободи" Ярослава Сидоряка (зліва) і Степана Чуму застосувати „„ярдову систему": допис має три ярди. А втім, якщо в одному з ресторанів в Гарвардському університеті міряють ярдами пиво, то чому б не міряти ними довжини рукописів.

Дітройт, Мич.
В ОБОРОНІ НЕСКОРЕНИХ

12 травня заходами 10 Відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України, переведено в Дітройті Протестаційну Маніфестацію в Обороні Нескорених, яка відбулася в УНК „Орлик". Програму започаткував голова 10 Відділу ООЧСУ, п. Мих. Березовський, та проводив нею. Він поінформував присутніх, що цією імрезою український Дітройт долучається до решти українських громад в ЗСА, які з ініціятиви Головної Управи ООЧСУ маніфестують, щоб піддержати український нарід в Україні в його нерівній боротьбі з московським окупантом.

Головна доповідь „Суть УССР і наша до неї постава", виголосив проф. Микола Чировський.

Прелеґент зілюстрував дійсний сьогоднішній стан на Україні. Україна тепер „на вулькані". Нове покоління, яке виросло вже в большевицькій дійсності, просякнене ідеями Шевченка, Франка та, неначе виховане на крові УВО, ОУН і УПА, стреміть до повної незалежности.

Якраз в 50-річчя Української Державности та 25-річчя УПА надійшли з України матеріяли, які свідчать, хо московським большевикам не вдалось знищити національної свідомости українського народу. І так, як в 30-тих роках український нарід був цілковито пасивний, коли вмирали мільйони з голоду в Україні, так в 60-тих роках спостерігаємо активний спротив окупантові.

В цей сам час окупант починає діяти у вільному світі, щоб ідейно спантеличити національну свідомість української еміґрації та унапрямлювати її політичні дії в напрямі визнання УССР, як держави українського народу.

Прелеґент спинився також і над 35-ти т. зв. українськими інтелектуалістами у вільному світі, які підписали упокорюючого, капітулянського та повного песимізму листа до Косиґіна й Брежнєва, прохаючи „панських" охлапів та окрушинок зі стола для України І це сталось в тому часі, коли відбувався Світовий Конґрес Вільних Українців, який став на суто державницьких позиціях та коли наспіли матеріяли з України, які ствердили, що українські інтелектуалісти в Україні діють згідно з Шевченківськими ідеалами, цебто в дусі безкомпромісової боротьби.

Проф. Микола Чировський закінчив доповідь словами-проханням провідних діячів з України до української еміґрації: „Протестуйте проти Москви й ще раз протестуйте, бо це помагатиме нам в нашій затяжній боротьбі за визволення".

Після доповіді, секретар Відділу ООЧСУ, п. Филип Сотник, відчитав проєкт резолюцій, які присутні одноголосно прийняли. Голова Відділу ООЧСУ, п. Мих. Березовський, подякував прелеґентові за так цінну та змістовну доповідь, а всім присутнім за їхню участь в маніфестації.

Грімке „Не пора, не пора" завершено Протесттаційну завершило П р отестаційну корених.

В. Тустанівський

МУЗЕЙ ЦЕРКВИ-ПАМ'ЯТНИКА В БАВНД БРУКУ ПЕРЕВИДАВ „СОБОР" ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

Бавнд Ббук, Ню Джерзі. — Коштом Музею при православній Церкві-пам'ятнику вийшов роман „Собор" Олеся Гончара в твердій оправі, за проєктом мистця П. Холодного, в ціні 3 дол. і в м'якій, в ціні 2 дол. Олесь Гончар, голова Спілки Письменників УССР і член комуністичної партії, підпав нагінці партійної критики, яка перед тим вихваляла його роман „Тронка" та ін., написані в цілком совєтському дусі. Роман „Собор" вийшов також у Балтіморі і у в-ві „Нові дні" в Торонті...

БЕЗПОСЕРЕДНЬОЮ ПРИЧИНОЮ ДО ІНТЕРВЕНЦІЇ СССР В ЧСР БУВ — твердять газети — звіт східньонімецького диктатора Вальтера Ульбриха до Москви про його розмови з чеськими лідерами в Карльових Варах 10 днів тому. Ульбрихт буцім-то написав у тому звіті, що Дубчек і його співробітники не панують над ситуацією і що „контрреволюційні члени чеської компартії беруть верх".

яплмбюїзм

ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА У НІҐЕРІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ, при чому армія центрального уряду помалу переборює завзятий спротив збунтованих біяфрійців і просувається вглиб території Віяфри. Вона буцім-то вже захопила містечко Аба, де востанньому часі знаходилась головна квартира біяфрійців. Центральний уряд Ніґерії має кращу зброю, гармати й літаки, однаково британійського, як совєтського походження.

ПІДГОТОВЛЯЄТЬСЯ ЕСПАНСЬКА КНИЖКА ПРО СИМОНА ПЕТЛЮРУ

Буенос Айрес. — На липневій сесії Головної Ради Української Центральної Репрезентації в Арґентині голова Українського Інформативно - Видавничого Інституту, УІВІ, ред. Ю. Середяк поінформував учасників сесії про видавничу діяльність УІВІ, зокрема про дуже важливу книжку еспанською мовою під наг. „Україна під окупацією в СССР". Головна Рада УЦР одноголосно ухвалила взяти те видання під свій протекторат. Крім того, УІВІ має пришвидчити видання великої праці еспанською мовою про сл. п. Головного Отамана Військ УНР і будівничого Української Держави Симона Петлюру.

Посмертні згадки

МАРІЯНА ЮРКІВ, довголітня членка Т-ва Дарахівщина — 275 Відд. УНС в Джерзі Сіті, Н. Дж., упокоїлася в Бозі 26 серпня 1968 р. Покійна нар. в Тиряві Сільній, пов. Сянік, Україна 1-го січня 1901 р. Похорон відбудеться в п'ятницю, 30 серпня 1968 р. о год. 8:45 р. з пох. заведення Kowalchyk Funeral до церкви св. ап. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж., а опісля на Holy Cross Cemetery до родинного гробівця. Залишила в глибокому смутку мужа Марка, братів Йосифа і Михайла і сестру Катерину, шваґра Михайла Кадубець та дальшу Рідню.
Вічна Їй Пам'ять!
Управа Відділу

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ЄВАНГЕЛЬСЬКІ БОГОСЛУЖЕННЯ
в українській мові відбуваються щонеділі по полудні о год. 3.30 м.
Cedar Grove Church
Tabor Rd. & Rising Sun Ave.
Philadelphia, Pa. 19120
Phone: DA 4-3269
ВХІД ВІЛЬНИЙ ДЛЯ ВСІХ!

ТАРЗАН, ч. 6050

Що робити?

— Іто! численні континенти були сполокані дощем або снігом. Але в деяких місцях дуже тверді скелі стерчать проти зуба часу! Це є і загублені світи, замешкалі потомками передісторичних тварин, подібних до цих великих ящірок!

— Я буду пробувати зв'язати їх разом, щоб ви могли пробігти попри них...

— Ні, Тарзане! Я йду, куди ви йдете. Я залишаюся там де ви! Як довго увага цих потвір звернена на бенкетування невидющими лиликами, Тарзан і Іто можуть бути безпечні, але...